

Roczny plan nauczania religii w klasie VIII

Program: Komisja Wychowania KEP, *Z Bogiem w dorosłe życie* (nr AZ-2-01-18)

Podręcznik „Mocą Ducha Świętego przemieniamy świat”

Lp.	Temat lekcji	Cele katechetyczne – wymagania ogólne	Treści nauczania – wymagania szczegółowe			Metody i techniki	Środki dydaktyczne	Korelacja z edukacją szkolną	Podstawa programowa
			Wiedza Uczeń po katechezie:	Umiejętności Uczeń po katechezie:	Postawy Uczeń po katechezie:				
Dział I. Po co żyjemy – powołanie do miłości									
1.	Piękno i wartość życia	Ukazanie piękna i wartości ludzkiego życia. Wskazanie sposobów pracy nad rozwojem emocjonalnym i społecznym.	Definiuje pojęcie sensu życia. Streszcza wydarzenia biblijne – przebaczenie grzesznej kobiecie (Łk 7,36-50) oraz uzdrowienie paralityka (J 5,1-9a). Wyjaśnia, na czym polegają piękno i wartość ludzkiego życia.	Wymienia wartości nadające sens ludzkiemu życiu. Wyjaśnia i podaje przykłady, jak pracować nad własnym rozwojem emocjonalnym i społecznym. Tłumaczy, na czym polega szczęście własne i bliźnich.	Podjeżdżuje refleksję nad sensem swojego życia. Okazuje szacunek wobec ludzkiego życia, siebie i innych. Stara się żyć według wartości chrześcijańskich. Angażuje się we własny rozwój emocjonalny i społeczny.	Analiza tekstu biblijnego, analiza tekstu literackiego, analiza artykułu prasowego, bibliodrama, burza mózgów, mapa mentalna, hierarchia wartości, rozmowa kierowana, prezentacja nagrań.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, tablica, zestaw audio, propozycje multimedialne, projektor, ekran.	Język polski: analiza tekstu literackiego (poetyckiego, prozatorskiego), metody dramowe. Wiedza o społeczeństwie: analiza artykułu prasowego.	A.1
2.	Bóg źródłem miłości	Ukazanie prawdy, że Bóg jest miłością oraz źródłem miłości. Kształtowanie postawy miłości.	Wyjaśnia, że Bóg jest miłością. Wymienia fragmenty pism św. Jana mówiące o Bogu, który jest miłością.	Wyjaśnia, czym jest miłość. Interpretuje fragmenty Pisma Świętego mówiące o miłości.	Dbą o postawę miłości w swoim życiu. Pogłębia wiarę w prawdę, że Bóg jest miłością.	Analiza tekstu biblijnego, analiza tekstu z nauczania Kościoła, rozmowa kierowana, praca w grupach, tabela, praca twórcza, prezentacja filmu.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, opcjonalnie: projektor, ekran, zestaw audio, film.	Język polski: analiza tekstów literackich o różnym charakterze. Historia: zapoznanie z wydarzeniami z najnowszej historii (pielgrzymka św. Jana Pawła II, czuwania na Polach Ledniczych). Plastyka: sztuka symboliczna (symboliczne przedstawienie miłości). Muzyka: pieśń w opracowaniu wielogłosowym.	A.5

3.	Różne oblicza miłości	Zapoznanie uczniów z rodzajami miłości. Kształtowanie postaw odpowiadających różnym rodzajom miłości.	Wyjaśnia pojęcie miłości i sposoby jej przeżywania. Definiuje pojęcia: miłość siebie samego, miłość bliźniego, przywiązanie, przyjaźń, miłość <i>eros</i> , miłość małżeńska, miłość Ojczyzny.	Tłumaczy, czym jest miłość, i wymienia sposoby jej przeżywania. Przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu różnych wspólnot Kościoła, narodu, rodziny, grup szkolnej i koleżeńskej. Wyjaśnia, na czym polega miłość do Ojczyzny.	Stara się żyć miłością Boga i bliźniego. Angażuje się w życie wybranej wspólnoty ważnej dla rozwoju człowieczeństwa. Troszczy się o dobro Ojczyzny, m.in. wspierając akcje pomocy potrzebującym.	Analiza tekstu biblijnego, analiza tekstu literackiego, analiza tekstów użytkowych, praca ze źródłem pisanim, analiza tekstu w języku obcym, redagowanie krótkiej wypowiedzi pisemnej, diagram, tabela, burza mózgów, odtworzenie nagrania.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, zestaw audio.	Język polski, muzyka: analiza tekstu utworu poetyckiego (poezji śpiewanej). Języki obce: zapoznanie z pojęciem „miłość” w językach obcych, użycie alfabetu innego niż łaciński, korzystanie z transkrypcji na alfabet łaciński. Historia i wiedza o społeczeństwie: praca z materiałem źródłowym (starożytny rękopis), edukacja patriotyczna.	C.10
4.	Przykazanie miłości Boga i bliźniego	Ukazanie i pogłębienie świadomości, czym jest przykazanie miłości Boga i bliźniego.	Wyjaśnia, czym jest przykazanie miłości Boga i bliźniego. Tłumaczy nowe przykazanie miłości na podstawie J 13.	Interpretuje przykazanie miłości Boga i bliźniego w świetle Ewangelii. Wyjaśnia, na czym polega kultura bycia w rodzinie, szkole, parafii, grupie rówieśniczej i na portalach społecznościowych.	Zachowuje kulturę bycia w grupie. Reaguje na niewłaściwe zachowania w określonej grupie. Podejmuje wysiłek właściwego zachowania w rodzinie, szkole, grupie rówieśniczej i na portalach społecznościowych.	Analiza tekstu biblijnego, analiza tekstu prasowego, uzupełnianie tabeli, odgrywanie roli (identyfikacja), rozmowa kierowana, burza mózgów, odtworzenie nagrania.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, opcjonalnie: zestaw audio, prezentacja multimedialna.	Język polski: analiza i interpretacja tekstu literackiego. Historia: zapoznanie z kontekstem historycznym – żywoty świętych w różnych epokach, II wojna światowa na ziemiach polskich. Wiedza o społeczeństwie: analiza tekstu prasowego, kultura bycia w grupie i na portalach społecznościowych.	C.10
5.	Powołanie jako realizacja przykazania miłości	Zapoznanie uczniów z rodzajami powołania oraz z wydarzeniami, poprzez które Bóg objawiał powołanie w Starym i Nowym Testamencie. Motywowanie do	Wyjaśnia, że Bóg powołuje człowieka do świętości, czyli do miłości. Podaje przykłady powołań w Starym i Nowym Testamencie.	Omawia różne formy powołania w świetle życia Ewangelią (małżeństwo, kapłaństwo, życie konsekrowane). Wskazuje na sposoby odkrywania	Modli się o rozeznanie swojego powołania. Modli się o nowe powołania kapłańskie i zakonne, a także o dobre powołania do małżeństwa.	Analiza tekstu biblijnego, analiza tekstu źródłowego, diagram, tabela, praca w grupach, burza mózgów, rozmowa kierowana, odtworzenie nagrania.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, zestaw audio, nagranie.	Język polski: analiza tekstów literackich. Historia: zapoznanie z historycznymi przykładami realizacji powszechnej mobilizacji wojskowej. Wiedza o społeczeństwie: zapoznanie z powszechnym obowiązkiem obrony Rzeczypospolitej Polskiej,	C.10

		odkrywania i realizacji własnego powołania jako sposobu wypełnienia przykazania miłości.	Tłumaczy przykłady powołań w Kościele: małżeństwo, kapłaństwo, życie zakonne, życie konsekrowane, powołanie misyjne, człowiek samotny w służbie bliźnim.	powołania w świetle Bożego słowa. Uzasadnia wartość świadectwa wiary w różnych sytuacjach życiowych. Podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych.	Przejawia postawę wdzięczności za świadków wiary i za osoby życia konsekrowanego.			analiza tekstu prawnego.		
6.	Droga świętości św. Teresy od Dzieciątka Jezus	Zapoznanie uczniów z życiorysem i przesłaniem św. Teresy od Dzieciątka Jezus.	Wyjaśnia, czym jest miłość. Opowiada o drodze świętości św. Teresy od Dzieciątka Jezus. Przedstawia przesłanie św. Teresy.	Interpretuje fragmenty Pisma Świętego i tekstu hagiograficznego o miłości. Podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych.	Dbą o postawę miłości w swoim życiu. Pogłębia wiarę w prawdę, że Bóg jest miłością. Wzoruje się na przykładach życia świętych.	Analiza tekstu biblijnego, tekstu hagiograficznego, innych tekstów, rozmowa kierowana, wybór definicji, analiza diagramu.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, opcjonalnie: ekran i projektor, film, księga <i>Liturgii Godzin</i> (tom IV).	Język polski: analiza tekstu literackiego, poznanie słownictwa specjalistycznego. Matematyka, historia: praca z datami historycznymi, wykonywanie działań matematycznych.	D.2 E.4	
Dział II. Sens życia – perspektywa eschatologiczna										
7.	Chrześcijański sens śmierci	Ukazanie sensu śmierci człowieka wierzącego. Przedstawienie śmierci jako momentu spotkania z Panem Bogiem. Zapoznanie z nauczaniem Kościoła na temat śmierci.	Wymienia rzeczy ostateczne człowieka. Definiuje śmierć jako oddzielenie duszy od ciała. Wyjaśnia, że śmierć jako kres ziemskiego życia jest konsekwencją ludzkiego grzechu. Dostrzega, że dzięki Chrystusowi śmierć chrześcijańska ma pozytywny charakter.	Wyjaśnia katolickie spojrzenie na śmierć człowieka. Dostrzega konieczność odpowiedniego przygotowania się do śmierci. Interpretuje wybrane fragmenty biblijne dotyczące śmierci. Wyjaśnia, dlaczego św. Józef nazywany jest patronem dobrej śmierci.	Dziękuje Jezusowi za Jego zbawczą śmierć na krzyżu. Ufa Bogu i wierzy, że śmierć nie jest końcem ludzkiego życia. Kształtuje w sobie postawę otwartości i gotowości na spotkanie z Chrystusem Zmartwychwstałym.	Analiza tekstu biblijnego, praca z podręcznikiem, uzupełnianie zadań w kartach pracy, burza mózgów, rozmowa kierowana, odтворzenie piosenki <i>Dokąd?</i> ks. Jakuba Bartczaka, wyświetlenie i analiza obrazu <i>Śmierć św. Józefa Francisca Goi</i> , elementy wykładu.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, Katechizm Kościoła Katolickiego, komputer, głośnik, projektor multimedialny, teledysk piosenki <i>Dokąd?</i> ks. Jakuba Bartczaka, obraz <i>Śmierć św. Józefa Francisca Goi</i> .	Język polski: czytanie ze zrozumieniem oraz interpretacja fragmentów Pisma Świętego i tekstów z podręcznika. Muzyka: wysłuchanie i analiza tekstu piosenki <i>Dokąd?</i> ks. Jakuba Bartczaka. Biologia: definicja śmierci mózgowej. Plastyka: prezentacja i analiza obrazu <i>Śmierć św. Józefa Francisca Goi</i> . Słownictwo religijne: śmierć, dusza, ciało, rzeczy ostateczne, wiatyk.	A.8 C.1	
8.	Czyściec	Zapoznanie z nauczaniem Kościoła	Definiuje czyściec jako stan	Interpretuje wy-	Modli się za zmarłych.	Analiza tekstów biblijnych, praca z	Pismo Święte, podręcznik	Język polski: czytanie ze	A.8	

	jako dojrzewanie do miłości	na temat czyśćca. Przedstawienie czyśćca jako stanu dojrzewania do pełni miłości. Ukazanie sensu modlitwy za zmarłych.	oczyszczenia duszy ze skutków grzechu. Wymienia źródła, na których opiera się katolicka nauka o czyśćcu. Wyjaśnia związek między wiarą w czyściec i miłością Bożą. Tłumaczy, czym jest odpust.	brane teksty z nauczania Kościoła mówiące o czyśćcu. Wyjaśnia, dlaczego Kościół pielgrzymujący modli się za zmarłych. Wymienia formy pomocy duszom czyściovym zalecane przez Kościół.	Korzysta z możliwości zyskiwania odpustów. Ufa Bogu i stara się żyć w gotowości na przyjście Chrystusa.	podręcznikiem, uzupełnianie zadań w kartach pracy, wykład, wyświetlenie materiału informacyjnego <i>Wyjątkowy dar dla zmarłych</i> , praca w grupach, odtworzenie filmu <i>Czy czyściec istnieje?</i>	ucznia, karty pracy, Katechizm Kościoła Katolickiego, Youcat, komputer, głośnik, projektor multimedialny, materiał informacyjny <i>Wyjątkowy dar dla zmarłych</i> , film <i>Czy czyściec istnieje?</i>	zrozumieniem oraz interpretacją fragmentów Pisma Świętego i tekstów z podręcznika. Edukacja medialna: wysłuchanie i analiza materiału informacyjnego. Słownictwo religijne: eschatologia, niebo, piekło, czyściec, sąd sądziec, sąd ostateczny, odpust.	
9.	Niebo radością zbawionych	Zapoznanie z nauczaniem Kościoła na temat nieba. Ukazanie nieba jako doskonałej radości wszystkich zbawionych.	Definiuje niebo jako pełną komuniję życia i miłości z Bogiem. Wymienia najważniejsze biblijne obrazy nieba. Wyjaśnia, na czym polega szczęście nieba.	Analizuje i tłumaczy wybrane teksty biblijne na temat nieba. Definiuje niebo jako ostateczny cel życia człowieka. Wskazuje, kto i kiedy osiąga niebo.	Dziękuje Bogu za nadzieję nieba. Korzysta ze środków zbawczych prowadzących do nieba. Ufa Bogu i stara się żyć w gotowości na przyjście Chrystusa.	Analiza tekstów biblijnych, praca z podręcznikiem, uzupełnianie zadań w kartach pracy, wykład, rozmowa kierowana, krzyżówka, wysłuchanie i analiza słów piosenki <i>Jeden świat</i> Mietka Szczeniaka, pisanie rozprawki.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, Katechizm Kościoła Katolickiego, Youcat, komputer, głośnik, projektor multimedialny, piosenka <i>Jeden świat</i> Mietka Szczeniaka.	Język polski: czytanie ze zrozumieniem oraz interpretacja tekstów biblijnych i utworów poetyckich. Wychowanie do życia w rodzinie: plany na przyszłość. Geografia: najwyższe szczyty Ziemi. Muzyka: wysłuchanie i analiza słów piosenki <i>Jeden świat</i> Mietka Szczeniaka. Słownictwo religijne: niebo, wizja uszczęśliwiająca.	A.8
10.	Powtórne przyjście Chrystusa	Przedstawienie najważniejszych informacji o powtórny przyjsciu Chrystusa. Zapoznanie z nauczaniem Kościoła na temat zmartwychwstania ciała.	Podaje poprawną definicję paruzji. Tłumaczy, czym jest sąd ostateczny. Wyjaśnia pojęcie apokalipsa i przedstawia ogólne przesłanie Apokalipsy św.	Dostrzega sprzeczność pozabiblijnych zapowiedzi końca świata z wiarą chrześcijańską. Analizuje wybrane teksty biblijne dotyczące sądu ostatecznego. Interpretuje obraz	Żyje na co dzień przykazaniem miłości Boga i bliźniego. Wierzy w zmartwychwstanie umarłych. Ufa Bogu i trwa w gotowości na	Analiza tekstów biblijnych, praca z podręcznikiem, uzupełnianie zadań w kartach pracy, burza mózgów, rozmowa kierowana, analiza dzieła malarzskiego, elementy	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, komputer, głośnik, projektor multimedialny, telefony komórkowe z dostępem do Internetu.	Język polski: interpretacja Apokalipsy św. Jana – interpretacja utworów poetyckich, rozpoznawanie w tekście literackim (religijnym) środków stylistycznych, apokalipsa w literaturze i obrazach, czytanie ze zrozumie-	A.8

			Jana.	<i>Sąd ostateczny</i> Hansa Memlinga.	powtórne przy- ście Chrystusa.	wykładu, film.		niem i interpretacja frag- mentów Pisma Świętego. Wiedza o społeczeństwie: zasada trójpodziału wła- dzy. Historia sztuki: prezenta- cja i analiza obrazu <i>Sąd</i> <i>ostateczny</i> Hansa Mem- linga. Słownictwo religijne: pa- ruzja, sąd ostateczny, zmartwychwstanie, apo- kalipsa.	
11.	Życie chrześci- jańskie drogą do wiecz- nego szczę- ścia	Ukazanie sensu życia chrześcijań- skiego w perspek- tywie rzeczy osta- tecznych czło- wieka. Ogólne omówie- nie powszechnego powołania do chrześcijańskiej świętości.	Tłumaczy prawdę, że „czło- wiek jest na ziemi jedynym stworze- niem, które Bóg chciał ze względu na nie samo”. Wyjaśnia, że praktykowanie przykazań jest drogą prowadzącą do zbawienia. Wymienia kon- kretne formy rea- lizacji powszech- nego powołania do świętości.	Analizuje frag- menty orędzia Be- nedykta XVI na XXV Światowy Dzień Młodzieży. Wyjaśnia związek między ziemskim życiem zgodnym ze wskazaniami Ewangelii i wiecz- nym zbawieniem w niebie.	Troszczy się o po- mnażanie dobra w świecie. Odkrywa sens i wartość każdego ludzkiego życia w perspektywie wieczności. Dziękuje Bogu za powołanie do świętości i zba- wienia.	Analiza tekstu bi- blijnego, praca z podręcznikiem, uzupełnianie za- dań w kartach pracy, burza mó- zgów, rozmowa kierowana, ele- menty wykładu, odtworzenie filmu i reportażu.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, Youcat, świeca i zapalki, komputer, gło- śnik, projektor multimedialny, prezentacje multimedialne.	Język polski: czytanie ze zrozumieniem, interpreta- cja fragmentów Pisma Świętego i tekstów z pod- ręcznika. Psychologia: nawiązanie do nauki Viktora Frankla, zwłaszcza logoterapii. Historia: ks. Franciszek Blachnicki jako więzień niemieckiego obozu kon- centracyjnego w Oświęci- miu, historia II wojny światowej.	A.8 A.1
12.	Bóg Panem życia	Ukazanie prawdy, że Bóg jest jedy- nym Dawcą i Pa- nem ludzkiego życia. Przedstawienie niektórych zagro- żeń życia czło- wieka.	Uzasadnia prawdę, że życie ludzkie jest święte. Charakteryzuje nauczanie Ko- ścioła dotyczące wartości ludz- kiego życia.	Analizuje naucza- nie Kościoła doty- czące wartości ludzkiego życia. Poprawnie defi- niuje, czym jest ruch pro life. Uzasadnia, że abor- cja, eutanazja, za- płodnienie in vitro	Jest przekonany o wartości życia każdego czło- wieka. Podejmuje inicja- tywy mające na celu obronę życia od poczęcia do naturalnej śmierci.	Analiza tekstu bi- blijnego, praca z podręcznikiem, uzupełnianie kart pracy, burza mó- zgów, rozmowa kierowana, ele- menty wykładu, projekcja filmu.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, Youcat, komputer, gło- śnik, projektor multimedialny, film.	Język polski: czytanie ze zrozumieniem oraz inter- pretacja fragmentów Pi- sma Świętego i tekstów z podręcznika. Wychowanie do życia w rodzynie: wychowanie do szacunku wobec życia każdego człowieka, uświadczenie, czym jest	C.5

			Wymienia najważniejsze zagrożenia ludzkiego życia. Podaje datę Dnia Świętości Życia i streszcza jego przesłanie.	oraz kara śmierci są złem.	Dziękuję Bogu za bezcenny dar życia.			zapłodnienie in vitro i nanotechnologia. Słownictwo religijne: świętość życia, pro life, aborcja, in vitro, eutanazja, kara śmierci, <i>Evangelium vitae</i> .		
Dział III. Modlitwa chrześcijanina wyrazem miłości										
13.	Potrzeba i znaczenie modlitwy chrześcijańskiej	Ukazanie znaczenia i potrzeby modlitwy chrześcijańskiej. Pogłębianie relacji z Bogiem poprzez osobistą modlitwę.	Definiuje modlitwę jako postawę otwarcia się na Boga, która jest fundamentem życia chrześcijańskiego. Wyjaśnia znaczenie modlitwy w życiu człowieka.	Podaje przykłady modlitwy ludzi znanych z historii i współczesnych. Wymienia argumenty za potrzebą codziennej modlitwy. Wyjaśnia, że modlitwa jest czasem przebywania z Bogiem.	Jest przekonany o potrzebie modlitwy. Chętnie się modli. W codziennej modlitwie otwiera się na działanie Boga.	Rozmowa kierowana, praca ze schematem, analiza tekstu biblijnego, praca z podręcznikiem, pokaz, burza mózgów, praca w grupach, analiza i interpretacja tekstu, odtworzenie filmu.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, projektor i komputer, materiał multimedialny, tablica, kreda, teksty do pracy w grupach.	Język polski: motyw modlitwy w literaturze, opisy modlitwy.	D.1	
14.	Biblijni nauczyciele modlitwy	Ukazanie modlitwy jako dialogu Boga z człowiekiem na przykładach postaci biblijnych i osób świętych. Ukazanie rodzajów i form modlitwy oraz modlitewnych postaw.	Opisuje biblijne wzory modlitwy i przykłady osób modlących się. Wymienia rodzaje i formy modlitwy oraz modlitewne postawy.	Formułuje modlitwy dziękczynienia, uwielbienia, przeproszenia i prośby w oparciu o teksty biblijne i własnymi słowami. Omawia rodzaje i formy modlitwy oraz modlitewne postawy.	W modlitwie inspiruje się przykładami biblijnymi. Przyjmuje odpowiednie postawy podczas modlitwy.	Rozmowa sterowana, analiza tekstu biblijnego, praca z podręcznikiem, pokaz, burza mózgów, praca ze schematem, praca w grupach, wyświetlenie i analiza filmu.	Biblia, podręcznik ucznia, karty pracy, kartki z tekstami biblijnymi, projektor, propozycje multimedialne, komputer, tablica, kreda.	Język polski: motyw modlitwy w literaturze, opisy modlitwy w Biblii. Słownictwo religijne: prostracja, błogosławieństwo, adoracja.	D.2	
15.	Jezus Chrystus nauczycielem i wzorem modlitwy	Ukazanie Jezusa jako nauczyciela i wzoru modlitwy. Ukazanie źródeł trudności na modlitwie i sposobów pokonywania przeszkód.	Wyjaśnia treść i strukturę modlitwy arcykapłańskiej Jezusa na podstawie J 17,1-26. Wymienia trzy	Omawia modlitwę arcykapłańską Jezusa. Wymienia najważniejsze trudności w modlitwie. Przedstawia spo-	Prowadzi szczerzy i ufny dialog z Bogiem. Podejmuje walkę z trudnościami na modlitwie. Odmawia poranny i wieczorny	Rozmowa kierowana, analiza tekstu biblijnego, praca z podręcznikiem, burza mózgów, praca ze schematem, praca	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, kartki z tekstami, propozycje multimedialne, tablica, kreda.	Słownictwo religijne: modlitwa, arcykapłan, modlitwa arcykapłańska Jezusa, acedia.	D.3	

			główne przypowieści o modlitwie w Ewangelii św. Łukasza. Definiuje przyczyny trudności na modlitwie i sposoby ich rozwiązywania.	soby przewyższania trudności w modlitwie.	pacierz.	w grupach, oglądanie filmu.			
16.	Liturgia źródłem i szczytem modlitwy chrześcijańskiej	Ukazanie liturgii jako źródła i szczytu modlitwy chrześcijańskiej. Kształtowanie szacunku dla postaw, znaków i gestów liturgicznych.	Definiuje cel sprawowania liturgii. Określa podział zadań w sprawowaniu liturgii. Wyjaśnia znaczenie pojęcia „sztuka sakralna” w liturgii Kościoła. Wymienia twórców chrześcijańskich.	Charakteryzuje liturgię jako dialog Boga z człowiekiem (dar i odpowiedź). Omawia rolę świeckich w liturgii. Wyjaśnia, jakie znaczenie dla życia chrześcijanina ma udział w liturgii. Przedstawia rolę sztuki sakralnej w liturgii Kościoła i podaje przykłady twórców religijnych oraz ich dzieł.	Angażuje się w liturgię Kościoła. Poprzez znaki i gesty wyraża swoją wiarę oraz prowadzi dialog z Bogiem. Z szacunkiem wykonuje gesty liturgiczne. Z szacunkiem odnosi się do przedmiotów kultu religijnego. Korzysta z dobrodziejstw modlitwy wspólnotowej.	Rozmowa kierowana, praca ze schematem, analiza tekstu biblijnego, praca z podręcznikiem, pokaz, burza mózgów, odtworzenie filmu.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, projektor i komputer, propozycje multimedialne, tablica, kreda.	Słownictwo religijne: liturgia, postawy, znaki i gesty liturgiczne, przedmioty kultu religijnego, przestrzeń sakralna, sztuka sakralna.	B.1
17.	Modlitwa Pańska programem życia chrześcijanina	Ukazanie, w jaki sposób modlitwa wpływa na życie chrześcijanina. Kształtowanie umiejętności odczytywania i interpretowania wskazań z <i>Modlitwy Pańskiej</i> w przeżywanej rze-	Wyjaśnia treść prośb <i>Modlitwy Pańskiej</i> . Uzasadnia, że <i>Modlitwa Pańska</i> jest programem życia chrześcijanina.	Wyjaśnia przesłanie wypływające z wezwań <i>Modlitwy Pańskiej</i> . Omawia <i>Modlitwę Pańską</i> jako program życia chrześcijańskiego.	Chętnie odmawia modlitwę <i>Ojcze nasz</i> . Pogłębia więź z Bogiem Ojcem. W codziennej modlitwie otwiera się na Pana Boga.	Rozmowa kierowana, praca ze schematem, analiza tekstu biblijnego, praca z podręcznikiem, pokaz, burza mózgów, odtworzenie filmu.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, projektor i komputer, propozycje multimedialne, tablica, kreda.	Język polski: interpretacja <i>Modlitwy Pańskiej</i> z Ewangelii wg św. Mateusza – tworzenie wypowiedzi w wybranej formie, motyw modlitwy w literaturze – opisy modlitwy (np. w <i>Quo vadis</i> H. Sienkiewicza).	D.3

		czywistości (osobistej, rodzinnej, szkolnej, otaczającego świata).							
Dział IV. Świątynia Ducha Świętego – bierzmowanie									
18.	Duch Święty i Jego dary	Zapoznanie uczniów z darami i owocami Ducha Świętego. Przedstawienie działania inspirowanego przez Ducha Świętego w Kościele.	Wymienia dary i owoce Ducha Świętego w Kościele. Wyjaśnia, czym są charyzmaty Ducha Świętego w Kościele. Opisuje działanie Ducha Świętego w Kościele.	Omawia dary Ducha Świętego i podaje przykłady. Omawia owoce działania Ducha Świętego w życiu chrześcijanina i podaje przykłady. Podaje przykłady charyzmatów Ducha Świętego w Kościele.	Wierzy w Ducha Świętego. Otwiera się na działanie i dary Ducha Świętego. Stara się na co dzień dzielić owocami Ducha Świętego.	Analiza tekstu biblijnego, analiza tekstu literackiego, analiza relacji (świadczenia), diagram, rozmowa kierowana, czytanie ze zrozumieniem.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, opcjonalnie: rzutnik, ekran, zestaw audio, propozycja multimedialna – konferencja o charyzmatach.	Język polski: analiza tekstu literackiego – prozatorskiego i poetyckiego, przypomnienie sylwetki S. Wyspiańskiego. Wiedza o społeczeństwie: analiza tekstu opublikowanego w mediach, rozpoznawanie właściwych i niewłaściwych relacji w grupach społecznych.	A.14
19.	Bierzmowanie umocnieniem wiary	Ukazanie istoty sakramentu bierzmowania i jego roli w życiu człowieka wierzącego. Zapoznanie z liturgią sakramentu bierzmowania.	Streszcza biblijny opis zesłania Ducha Świętego. Opisuje obrzędy bierzmowania. Przedstawia skutki bierzmowania.	Wyjaśnia, czym jest bierzmowanie. Omawia właściwe motywy przyjęcia bierzmowania jako dopełnienia chrztu. Wyjaśnia szczegółowo obrzędy bierzmowania.	Wierzy w moc Ducha Świętego w sakramencie bierzmowania. Świadomie uczestniczy w przygotowaniu do bierzmowania. Modli się do Ducha Świętego, prosząc o dar wiary.	Pogadanka, rozmowa kierowana, wykład, prezentacja multimedialna, analiza tekstu biblijnego, praca z podręcznikiem i kartami pracy, dialog, grafy.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, projektor multimedialny, propozycje multimedialne.	Język polski: analiza tekstu biblijnego, kształtowanie umiejętności argumentacji, budowanie wypowiedzi ustnej i pisemnej.	B.5
20.	Odwaga wyznawania wiary	Ukazanie, że Duch Święty przez sakrament bierzmowania wzywa i uzdalnia do odważnego życia wiarą oraz świadczenia o niej.	Wyjaśnia, że Duch Święty w sakramencie bierzmowania udziela specjalnej mocy do mężnego wyznawania imienia Chrystusa oraz do tego, by nigdy nie wstydić się krzyża.	Wyjaśnia, czym jest dar męstwa. Wymienia sposoby świadczenia o wierze. Uzasadnia konieczność dzielenia się wiarą z innymi.	Świadczy o wierze w swoim otoczeniu. Dostrzega zagrożenia w rozwoju wiary. Modli się o dar męstwa.	Pogadanka, rozmowa kierowana, analiza tekstu, praca z podręcznikiem, praca w grupach, dialog, prezentacja filmu.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, projektor multimedialny, propozycje multimedialne, zeszyty, kartki papieru.	Język polski: analiza tekstu biblijnego i wypowiedzi papieskich, kształtowanie umiejętności argumentacji.	B.5 F.2

			Wskazuje, na czym polega odważne świadectwo wiary. Podaje treść prośby o przyjęcie sakramentu bierzmowania.						
21.	Obrona wiary we współczesnym świecie	Ukazanie, że sakrament bierzmowania uzdalnia do świadczenia o wierze i do jej obrony. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własny rozwój wiary.	Wyjaśnia biblijne teksty, w których Jezus zapowiada konieczność obrony wiary przez Jego wyznawców. Uzasadnia, że w każdym czasie wyznawcy Chrystusa wyznawali swoją wiarę i jej bronili. Wskazuje, na czym polega obrona wiary we współczesnym świecie.	Wyjaśnia, na czym polega świadectwo chrześcijańskie. Argumentuje, że wiary należy bronić w konkretnych sytuacjach życiowych. Uzasadnia potrzebę rozwoju własnej wiary.	Rozpoznaje sytuacje, w których powinien bronić wiary. Broni wiary w swoim otoczeniu. Dbą o rozwój wiary.	Pogadanka, rozmowa kierowana, analiza tekstu, praca z podręcznikiem, praca w parach, dialog, grafy.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, kartki papieru.	Język polski: analiza tekstu biblijnego, kształtowanie umiejętności argumentacji. Wychowanie do życia w rodzinie: kształtowanie hierarchii wartości opartych na wierze w Chrystusa, permanentne dbanie o własny rozwój wiary i odwagę wiary.	F.2
22.	Święty José Sánchez del Río świadkiem wiary	Ukazanie św. José Sáncheza del Río jako wzoru wyznawania wiary. Podkreślenie odwagi w przyznawaniu się do Chrystusa.	Opowiada życiorys św. José Sáncheza del Río. Opisuje sytuację społeczną w Meksyku na początku XX w. Wyjaśnia pojęcie „prześladowanie chrześcijan”.	Określa postawy, jakie należy przyjąć wobec trudności na drodze wiary. Wyjaśnia, jakie są oczekiwania Chrystusa wobec uczniów. Wymienia sposoby przyznawania się do Chrystusa.	W modlitwie prosi Ducha Świętego o odważną wiarę. Docenia znaczenie wytrwałości w wierze. W świadectwie świętych szuka wskazówek dla siebie.	Rozmowa kierowana, wykład, analiza tekstu biblijnego, odtwarzanie nagrania, projekcja obrazu, dialog, ćwiczenia aktywizujące.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, zdjęcie wygiętego krzyża z sanktuarium w Gwadelupie, zdjęcie św. José Sáncheza del Río, fragment filmu <i>Cristiada</i> , projektor multimedialny.	Język polski: analiza tekstów, dojrzewanie do relacji z Bogiem, przysięga bohaterów. Wychowanie do życia w rodzinie: wychowanie do wierności Bogu, odpowiedzialności i odwagi życia wartościami ewangelicznymi.	E.4

23.	Owocne życie bł. Hanny Chrzanowskiej	Zapoznanie z życiem i działalnością bł. Hanny Chrzanowskiej. Ukazanie w osobie Błogosławionej przykładu realizacji słów Chrystusa: „Wszystko, co uczyniliście jednemu z tych braci moich najmniejszych, Mnieście uczynili” (Mt 25,40).	Wymienia najważniejsze fakty z życia bł. Hanny Chrzanowskiej. Omawia jej posługę wobec chorych. Wyjaśnia treść biblijnego opisu sądu ostatecznego.	Wyjaśnia, na czym polegała wyjątkowość posługi bł. Hanny Chrzanowskiej. Wymienia sposoby pomocy chorym i cierpiącym. Uzasadnia konieczność czynnej miłości bliźniego.	Dostrzega przykłady bezinteresownej troski o ludzi w potrzebie w swoim otoczeniu. Jest uczynny wobec potrzebujących pomocy, zwłaszcza chorych. Modli się za wstawiennictwem bł. Hanny Chrzanowskiej.	Pogadanka, wykład, słuchowisko radiowe, film, analiza tekstu, praca z podręcznikiem i kartami pracy, dialog, burza mózgów.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, projektor multimedialny, prezentacje multimedialne, odtwarzacz audio, kartki papieru.	Język polski: analiza tekstu biblijnego, kształtowanie umiejętności argumentacji, budowanie wypowiedzi ustnej i pisemnej. Wychowanie do życia w rodzinie: kształtowanie postawy troski o potrzebujących pomocy, zwłaszcza chorych.	E.4
24.	Święty Jan z Dukli głosicielem zdrowej nauki	Ukazanie duchowej sylwetki św. Jana z Dukli. Zachęta do większej wierności Bogu na co dzień i głoszenia zdrowej nauki Ewangelii.	Opowiada o życiu św. Jana z Dukli. Wskazuje na źródło prawdziwej nauki Kościoła. Wyjaśnia konieczność jej głoszenia we współczesnym zlaicyzowanym świecie.	Wymienia przejawy fałszywej nauki we współczesnym świecie. Wyjaśnia, na czym polegało głoszenie zdrowej nauki przez św. Jana z Dukli. Uzasadnia rolę sakramentu bierzmania w odważnym głoszeniu nauki Chrystusa.	W modlitwie prosi Ducha Świętego o odważną wiarę. Stara się na co dzień dzielić owocami Ducha Świętego. W świadectwie świętych szuka wskazówek dla siebie.	Analiza tekstu biblijnego i hagiograficznego, wypełnianie tabeli, podróż w wyobraźni, rozmowa kierowana, praca w grupach, śpiew piosenki <i>Tak to tak, Nie to nie – Arka Noego</i> , odgadywanie haseł, odtworzenie słuchowiska.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, kartki z nazwami cnót, słuchowisko, piosenka <i>Tak to tak, Nie to nie – Arka Noego</i> , tablica.	Język polski: analiza tekstów, dojrzewanie do relacji z Bogiem, przysięga bohaterów. Wychowanie do życia w rodzinie: wychowanie do wierności Bogu oraz odpowiedzialności i odwagi życia wartościami ewangelicznymi.	E.4
Dział V. Sakramenty na drodze ośmiu błogosławieństw									
25.	Błogosławieni ubodzy w duchu	Ukazanie ośmiu błogosławieństw jako drogi do szczęścia człowieka. Pogłębienie wiedzy na temat sakramentów świętych jako drogo-	Przedstawia nauczanie Jezusa zawarte w Kazaniu na Górze. Wyjaśnia istotę pierwszego błogosławieństwa. Przypomina, czym jest chrzest.	Ufa Jezusowi. Jest przekonany, że kroczenie drogą ośmiu błogosławieństw prowadzi do szczęścia i zbawienia. Świadomie konfrontuje swoje życie z Jezusowymi	Kieruje się w życiu hierarchią wartości wynikającą z wiary. Troszczy się o kształtowanie w sobie prawidłowego sumienia. Wdraża się do systematycznej	Analiza tekstu biblijnego, praca z podręcznikiem, uzupełnianie zadań w kartach pracy, elementy wykładu, rozmowa kierowana, notatka wizualna, prezentacja filmu	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, komputer, projektor multimedialny, tablica, dowód osobisty, obrazy sakramentu	Język polski: analiza tekstów, tworzenie wypowiedzi. Wiedza o społeczeństwie: szacunek dla człowieka – prawa człowieka, godność człowieka, solidarność z ubogimi duchowo i materialnie. Wychowanie do życia w	C.9

		wskazów na drodze do nieba. Zachęcenie do budowania własnego życia w oparciu o wartości płynące z nauczania Chrystusa.		błogosławieństwami.	pracy nad swoją postawą moralną.	i piosenki, analiza tekstów liturgicznych.	chrztu św.	rodzynie: wrażliwość na biedę duchową drugiego człowieka, wychowanie do miłości, odpowiedzialności, solidarności z ubogimi, działalność charytatywna.	
26.	Błogosławieni, którzy się smucą	Wyjaśnienie istoty i znaczenia drugiego błogosławieństwa. Zachęcenie do budowania własnego życia w oparciu o wartości płynące z nauczania Chrystusa.	Wyjaśnia sens i przesłanie drugiego błogosławieństwa. Tłumaczy, do czego zobowiązuje drugie błogosławieństwo. Omawia rolę sakramentu pokuty i pojednania w życiu moralnym chrześcijanina w świetle ośmiu błogosławieństw.	Analizuje biblijne przykłady łagodności i pokory. Analizuje nauczanie papieskie na temat drugiego błogosławieństwa. Uzasadnia potrzebę spójności wyznawanej wiary z postępowaniem.	Ufa Jezusowi. Jest przekonany, że kroczenie drogą ośmiu błogosławieństw prowadzi do szczęścia i zbawienia. Świadomie konfrontuje swoje życie z Jezusowymi błogosławieństwami.	Analiza tekstu biblijnego, praca z podręcznikiem, uzupełnianie zadań w kartach pracy, elementy wykładu, rozmowa kierowana, notatka wizualna, praca w grupach, analiza tekstów liturgicznych.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, komputer, projektor multimedialny, tablica, ilustracja Kłapouchego.	Język polski: analiza tekstów, tworzenie wypowiedzi. Wychowanie do życia w rodzinie: kształtowanie atmosfery miłości, wychowanie do cierpliwego znoszenia smutku, działalność charytatywna. Wiedza o społeczeństwie: szacunek dla człowieka, godność człowieka, solidarność z osobami, które przeżywają różne doświadczenia życiowe.	C.9 C.1
27.	Błogosławieni cisi	Wyjaśnienie istoty i znaczenia trzeciego błogosławieństwa.	Wyjaśnia sens i przesłanie trzeciego błogosławieństwa. Tłumaczy, do czego zobowiązuje trzecie błogosławieństwo. Przypomina, czym jest sakrament namaszczenia chorych.	Analizuje biblijne przykłady łagodności i pokory. Analizuje nauczanie papieskie dotyczące trzeciego błogosławieństwa. Uzasadnia potrzebę spójności wyznawanej wiary z postępowaniem.	Dbą o ewangeliczną cichość w swoim środowisku. Ufa Jezusowi. Świadomie konfrontuje swoje życie z Jezusowymi błogosławieństwami.	Analiza tekstu biblijnego, praca z podręcznikiem, uzupełnianie zadań w kartach pracy, elementy wykładu, rozmowa kierowana, notatka wizualna, analiza tekstów liturgicznych.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, komputer, projektor multimedialny, tablica, obrzędy sakramentu namaszczenia chorych.	Język polski: analiza tekstów. Wychowanie do życia w rodzinie: kształtowanie atmosfery miłości, wychowanie do cierpliwego znoszenia cierpień, działalność charytatywna. Wiedza o społeczeństwie: szacunek dla człowieka, godność człowieka, solidarność z cierpiącymi.	C.9
28.	Błogosławieni, którzy łakną i pragną	Wyjaśnienie istoty i znaczenia czwartego błogosławieństwa.	Wyjaśnia sens i przesłanie czwartego błogosławieństwa. Tłumaczy, do	Analizuje fragmenty Pisma Świętego: Jk 2,14-17 i Mt 5,6.	Dbą o ewangeliczną sprawiedliwość w swoim środowisku. Angażuje się w	Analiza tekstu biblijnego, praca z podręcznikiem, uzupełnianie zadań w kartach	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, komputer, projektor	Język polski: analiza tekstów. Wychowanie do życia w rodzinie: wychowanie do	C.9 F.2

	sprawiedliwości		czego zobowiązuje czwarte błogosławieństw.	Analizuje nauczanie papieskie na temat czwartego błogosławieństwa. Uzasadnia potrzebę spójności wyznawanej wiary z postępowaniem.	działalność społeczną. Kształtuje w sobie poczucie odpowiedzialności za sprawiedliwość w świecie.	pracy, elementy wykładu, rozmowa kierowana, notatka wizualna, prezentacja filmu, analiza tekstów liturgicznych.	multimedialny, tablica, obrzędy sakramentu bierzmowania.	odpowiedzialności, działalność charytatywna, postawy patriotyczne.	
29.	Błogosławieni miłośni	Wyjaśnienie istoty i znaczenia piątego błogosławieństwa.	Wyjaśnia sens i przesłanie piątego błogosławieństwa. Tłumaczy biblijne rozumienie miłosierdzia. Omawia rolę spowiedzi i namaszczenia chorych w życiu moralnym chrześcijanina w świetle piątego błogosławieństwa.	Łączy miłosierdzie z sakramentem pokuty i namaszczeniem chorych. Łączy empatię z miłosierdziem. Kształtuje w sobie umiejętność przebaczenia.	Dbą o postawę miłosierdzia w swoim środowisku. Stosuje uczynki miłosierdzia w praktyce. Angażuje się w działalność charytatywną.	Praca z podręcznikiem, uzupełnianie zadań w kartach pracy, elementy wykładu, rozmowa kierowana, notatka wizualna, analiza tekstów liturgicznych.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, tablica, obrzędy sakramentu namaszczenia chorych.	Język polski: analiza tekstów, literackie przykłady miłosierdzia. Wychowanie do życia w rodzinie: kształtowanie atmosfery miłości, wychowanie do empatii, wrażliwości na drugiego człowieka, przebaczenia i cierpliwego znoszenia cierpienia, działalność charytatywna. Wiedza o społeczeństwie: szacunek dla człowieka, godność człowieka; solidarność z potrzebującymi.	C.9 A.13
30.	Błogosławieni czystego serca	Wyjaśnienie istoty i znaczenia szóstego błogosławieństwa.	Wyjaśnia sens i przesłanie szóstego błogosławieństwa. Tłumaczy znaczenie słów przysięgi małżeńskiej. Poznaje przesłanie Ruchu Czystych Serc.	Wyjaśnia na podstawie tekstów biblijnych znaczenie pojęcia czyste serce. Łączy szóste błogosławieństwo z sakramentem małżeństwa. Omawia filary czystego serca według bł. Karoliny Kózkówny.	Troszczy się o czystość serca poprzez korzystanie z sakramentów św., pracowitość, sumiennność, obojętność. Pielęgnowanie szacunku wobec godności kobiety, ludzkiego ciała. Walczy z egoizmem zgodnie z szóstym błogosławieństwem.	Praca z podręcznikiem, uzupełnianie zadań w kartach pracy, elementy wykładu, rozmowa kierowana, notatka wizualna, analiza tekstów biblijnych, prezentacja filmu.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, tablica, komputer, projektor, obraz bł. Karoliny Kózkówny.	Język polski: analiza tekstów, literackie przykłady wierności małżeńskiej. Wychowanie do życia w rodzinie: kształtowanie atmosfery miłości, wychowanie do czystości i wierności Bogu i człowiekowi, do szacunku wobec kobiety i ludzkiego ciała, do pracowitości i sumienności. Wiedza o społeczeństwie: szacunek dla człowieka, godność człowieka, godność kobiety; solidarność	C.9 C.5

								z pokrzywdzonymi.	
31.	Błogosławieni, którzy wprowadzają pokój	Wyjaśnienie istoty i znaczenia siódmego błogosławieństwa.	Wyjaśnia sens i przesłanie siódmego błogosławieństwa. Tłumaczy przyczyny wojen i konfliktów. Wskazuje na źródła pokoju w świecie.	Wyjaśnia sens tekstów biblijnych odnoszących się do pokoju. Łączy siódme błogosławieństwo z posługą kapłańską. Wskazuje na głoszenie słowa Bożego, spowiedź i Mszę św. jako narzędzia pokoju, którymi szafuje Kościół poprzez kapłanów.	Troszczy się o pokój w swoim środowisku. Dbą o postawę szacunku, braterstwa, jedności. Pielęgnuje życie sakramentalne będące źródłem pokoju: spowiedź i przyjmowanie Komunii Świętej.	Praca z podręcznikiem, dyskusja, uzupełnianie zadań w kartach pracy, elementy wykładu, rozmowa kierowana, notatka wizualna, analiza tekstów biblijnych, analiza tekstów papieskich.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, tablica, komputer, projektor.	Język polski: analiza i interpretacja tekstów biblijnych i literackich. Historia: przyczyny wojen i konfliktów na świecie. Wiedza o społeczeństwie: sposoby pokojowego rozwiązywania konfliktów. Wychowanie do życia w rodzinie: wychowanie do wzajemnego szacunku, empatii i współpracy.	C.9
32.	Błogosławieni, którzy cierpią prześladowanie dla sprawiedliwości	Wyjaśnienie istoty i znaczenia ósmego błogosławieństwa.	Wyjaśnia sens i przesłanie ósmego błogosławieństwa. Tłumaczy, do czego zobowiązuje ósme błogosławieństwo. Interpretuje fragmenty Pisma Świętego: Mt 5,10-11; Łk 21,9-19; J 6,53-59; Jk 1,2-4.	Analizuje nauczanie papieskie na temat ósmego błogosławieństwa. Uzasadnia potrzebę męznego wyznawania wiary i solidarności z Kościołem prześladowanym. Uzasadnia wartość Eucharystii, szczególnie w czasie prześladowania i odrzucenia.	Broni wiary w swoim środowisku i żyje Ewangelią na co dzień. Kształtuje w sobie poczucie odpowiedzialności za Kościół prześladowany, solidaryzuje się z nim i wspiera go modlitwą. Upowszechnia informacje na temat współczesnej sytuacji chrześcijan na świecie.	Analiza tekstu biblijnego, praca z podręcznikiem, uzupełnianie zadań w kartach pracy, elementy wykładu, rozmowa kierowana, notatka wizualna, prezentacja filmu, analiza tekstów liturgicznych.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, komputer, projektor multimedialny, prezentacja multimedialna, tablica.	Język polski: analiza i interpretacja tekstów biblijnych i literackich. Wychowanie do życia w rodzinie: wychowanie do wiary i szacunku do innych religii, wychowanie do odpowiedzialności, działalność charytatywna. Wiedza o społeczeństwie: chrześcijaństwo w świecie, prześladowanie chrześcijan, godność człowieka: podstawa różnych systemów moralnych, źródło powszechnych, przyrodzonych, nienaruszalnych i niezbywalnych wolności i praw człowieka.	C.9
Dział VI. Bóg nieustannie posyła									
33.	Biblijni świadkowie	Zapoznanie z historią wybranych postaci biblijnych	Opowiada o życiu wybranych świadków	Przedstawia biblijne przykłady	Pogłębia swoją relację z Bogiem, naśladując postaci	Analiza tekstu biblijnego, analiza tekstu prasowego,	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty	Język polski: analiza prozatorskich tekstów literackich.	D.2

	wiary	Starego i Nowego Testamentu. Ukazanie znaczenia wiary i podejmowania zgodnych z nią wyborów w życiu.	ków wiary w Piśmie Świętym Starego i Nowego Testamentu. Streszcza biografie świętych Kościoła. Uzasadnia, że decyzje życiowe powinno się podejmować w oparciu o zasady wiary.	osób powoływanych przez Boga oraz ich zadania. W oparciu o teksty biblijne i nauczanie Kościoła opisuje jego działalność.	biblijne. Stara się na co dzień żyć darami Ducha Świętego. Jest przekonany, że jego zaangażowanie ma wpływ na przyszłość Kościoła.	analiza homilii, dyskusja według metody: widzieć – osądzić – działać – rozmowa kierowana, praca w grupach, praca z tabelą, praca z diagramem, propozycje multimedialne – Jan Paweł II na Westerplatte, bp Piotr Przyborek: Rachab, Rut.	pracy, opcjonalnie: zestaw audio, projektor, ekran, kilka egzemplarzy Pisma Świętego.	Historia: zapoznanie z wydarzeniami ze starożytności oraz z historii najnowszej. Wiedza o społeczeństwie: analiza informacji prasowej, postawa dialogu ze światem współczesnym.	
34.	Święci patronowie młodzieży	Kształtowanie postawy bycia świadkiem Chrystusa w codziennym życiu. Ukazanie sylwetek świętych patronów młodzieży.	Opisuje przykłady świadków wiary od początku historii Kościoła do współczesności. Definiuje pojęcie świętości.	Wyjaśnia, na czym polega świętość. Podaje przykłady świętych i błogosławionych, którzy zginęli lub umarli w młodym wieku.	Realizuje w swoim życiu powołanie do świętości. Odpowiedzialnie uczestniczy w różnych formach wolontariatu. Jest przekonany, że jego zaangażowanie ma wpływ na przyszłość Kościoła.	Rozmowa kierowana, praca ze schematem, analiza tekstu biblijnego, praca z podręcznikiem, odтворzenie filmu, pokaz, burza mózgów.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, projektor i komputer, propozycje multimedialne, tablica, kreda.	Wiedza o społeczeństwie: powołanie do życia w świecie, podstawa dialogu ze światem współczesnym.	E.4
35.	Polscy misjonarze męczennicy	Przybliżenie nauczania Kościoła na temat apostołstwa w świecie współczesnym. Ukazanie heroicznych postaw świadectwa wiary błogosławionych o. Zbigniewa Strzałkowskiego i	Wymienia przykłady świadków wiary w historii Kościoła i we współczesności. Tłumaczy perykopę o św. Szczepanie. Opowiada o podstawowych faktach z życia błogosławionych	Wyjaśnia, na czym polega misyjna natura Kościoła. Podaje przykłady współczesnych męczenników na misjach: bł. o. Zbigniew Strzałkowski, bł. o. Michał Tomaszek, Helena Kmieć Omawia przykłady	Odważnie przyznaje się do Chrystusa. Włącza się w różne formy pomocy misjom. Angażuje się w dzieła misyjne.	Rozmowa kierowana, praca ze schematem, analiza tekstu biblijnego, praca z podręcznikiem, pokaz, burza mózgów.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, projektor, komputer, tablica, kreda.	Wiedza o społeczeństwie: odpowiedzialność za sprawy międzynarodowe, propozycje działań w kierunku poprawy warunków życia innych ludzi na świecie. Słownictwo religijne: apostołstwo, misja, męczennik, martyrologium.	E.5 F.1

		o. Michała Tomaszka oraz Heleny Kmieć.	o. Zbigniewa Strzałkowskiego i o. Michała Tomaszka oraz Heleny Kmieć.	działalności misyjnej, zaangażowanie osób duchownych i świeckich.						
36.	Różne formy apostołstwa świeckich	Kształtowanie postawy świadka Chrystusa w codziennym życiu. Przybliżenie nauczania Kościoła na temat apostołstwa w świecie współczesnym.	Wyjaśnia zakres odpowiedzialności świeckich za Kościół. Definiuje pojęcie i istotę apostołstwa. Wymienia przykłady zaangażowania chrześcijanina w różne formy apostołstwa.	Opisuje możliwości i podaje przykłady apostołstwa w Kościele, rodzinie, szkole, różnych środowiskach rówieśniczych i na portalach społecznościowych. Podaje przykłady ludzi zaangażowanych w apostołstwo. Wyjaśnia, na czym polega misyjna natura Kościoła.	Modli się za Kościół. Włącza się w różne formy apostołstwa. Angażuje się w ewangelizacyjną działalność Kościoła.	Dyskusja, rozmowa kierowana, praca ze schematem, analiza tekstu biblijnego, praca z podręcznikiem, pokaz, burza mózgów, praca w grupach.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, projektor, komputer, tablica, kreda, kartki z tekstami.	Wiedza o społeczeństwie: odpowiedzialne korzystanie ze środków masowego przekazu; funkcje i rodzaje środków masowego przekazu; znajdowanie w mediach wiadomości na wskazany temat.	F.2	
37.	Misyjna działalność Kościoła	Ukazanie misyjnej działalności Kościoła. Kształtowanie postawy świadka Chrystusa w codziennym życiu.	Wyjaśnia sens misyjnej działalności Kościoła. Tłumaczy, na czym polega zaangażowanie chrześcijanina w różne formy apostołstwa. Wskazuje na modlitwę i wsparcie jako podstawowe zadania w misji <i>ad gentes</i> .	Analizuje fragment Pisma Świętego: Mt 28,16-20. Opisuje misyjną działalność Kościoła. Wymienia inicjatywy papieskich dzieł misyjnych.	Włącza się w różne formy pomocy misjom. Angażuje się w dzieła misyjne. Przejawia postawę misyjną.	Rozmowa kierowana, świadectwo wolontariusza misyjnego, praca z podręcznikiem, praca z kartami pracy, krótki wykład, analiza tekstu biblijnego i źródłowego, praca w grupach, świadectwo misyjnego zaangażowania uczniów.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, KKK, projektor, komputer, <i>Agenda liturgiczna diecezji opolskiej</i> , <i>Nabożeństwa, poświęcenia i błogosławieństwa</i> .	Wiedza o społeczeństwie: odpowiedzialność za sprawy międzynarodowe – wybrane problemy społeczne współczesnego świata (np. głód, brak edukacji dzieci), propozycje działań w kierunku poprawy warunków życia innych ludzi na świecie.	F.1	
Dział VII. Świadkowie Ewangelii										
38.	Kościół podczas II wojny	Ukazanie losów Kościoła w Polsce podczas II wojny światowej.	Streszcza tekst biblijny ukazujący prześladowanie	Podaje argumenty za pomocną rolą Kościoła podczas II wojny światowej.	Identyfikuje się ze wspólnotą Kościoła i swoją Ojczyzną.	Opowiadanie, analiza tekstu biblijnego, wykład,	Pismo Święte, podręcznik ucznia, komputer, projektor,	Historia: rola Kościoła w Polsce i jego martyrologia w czasie II wojny światowej.	E.3	

	świato- wej	Przedstawienie działań duchowieństwa polskiego w okresie okupacji.	narodu żydowskiego w Egipcie i psalm zapowiadający pomoc Pana Boga. Interpretuje fragment Ewangelii podkreślający sens cierpienia w życiu chrześcijanina. Opowiada o losach Kościoła w Polsce podczas II wojny światowej: wymienia przykłady martyrologii duchowieństwa i przykłady pomocy niesionej przez Kościół.	Wskazuje, jak troszczyć się o pamięć historyczną o swojej Ojczyźnie. Wskazuje na postawy patriotyczne w czasie pokoju.	Dbą o dobre imię Kościoła i Ojczyzny. Jest wrażliwy na cierpienie innych ludzi. Czuje się odpowiedzialny za Ojczyznę w obecnych czasach.	rozmowa kierowana, prezentacja multimedialna.	slajdy, karty pracy.	Język polski: analiza tekstu biblijnego; przykłady postaw wierności przekonaniom i wierze; kształtowanie umiejętności argumentacji.	
39.	Ofiara życia św. Maksymiliana Marii Kolbego	Zapoznanie z życiem, działalnością i okolicznościami męczeńskiej śmierci św. Maksymiliana Marii Kolbego.	Opisuje najważniejsze wydarzenia z życia św. Maksymiliana Marii Kolbego, ze szczególnym podkreśleniem okoliczności jego męczeńskiej śmierci. Tłumaczy teksty biblijne mówiące o męczeństwie św. Szczepana i miłości bliźniego. Wymienia podstawowe założenia Rycerstwa Niepokalanej.	Podaje argumenty przemawiające za potrzebą obrony życia ludzkiego na każdym jego etapie. Wskazuje na konieczność szacunku wobec życia i godności każdego człowieka. Potrafi zatroszczyć się o pamięć historyczną o swojej małej ojczyźnie.	Identyfikuje się ze wspólnotą Kościoła i jego nauką o świętości ludzkiego życia. Wykazuje ofiarności na rzecz drugiego człowieka i wrażliwość na cierpienie innych.	Opowiadanie, analiza tekstu biblijnego, rozmowa kierowana, wykład połączony z prezentacją, metoda „chciałbym powiedzieć na temat...”.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, komputer, projektor, tzw. insygnia władzy, np. piłeczka lub kłębek wełny.	Historia: ukazanie tragedii narodu polskiego pod okupacją hitlerowską. Wychowanie do życia w rodzinie: troska o szacunek wobec życia ludzkiego na każdym jego etapie. Język polski: kształtowanie umiejętności argumentacji i dyskusji, odwoływanie się do wartości uniwersalnych związanych z godnością życia ludzkiego.	E.4

40.	Świadectwo miłości rodziny Ulmów	Ukazanie świadectwa miłości rodziny Ulmów i przykładu ich życia jako ofiary za bliźnich. Kształtowanie postawy szacunku wobec każdego człowieka.	Opowiada o sprawiedliwości Tobiasza. Przytacza fragment 1 Listu św. Jana Apostoła o miłości bliźniego. Omawia życie rodziny Wiktorii i Józefa Ulmów. Wymienia trzy cnoty Boskie i cztery cnoty kardynalne oraz wskazuje przykłady ich realizacji w życiu rodziny Ulmów.	Wypowiada się z szacunkiem o każdym człowieku. Potrafi argumentami odpierać zarzut antysemityzmu Polaków. Uzasadnia potrzebę bezinteresownej pomocy innym. Wskazuje sposoby troski o miejsca martyrologii.	Jest wrażliwy na cierpienia innych. Ceni życie i godność każdego człowieka. Odczuwa dumę z przynależności do narodu polskiego. Realizuje cnoty Boskie i cnoty kardynalne w swoim życiu.	Osobista konfrontacja z tekstem, analiza tekstu biblijnego, praca z podręcznikiem, opracowanie spisu treści, dyskusja, wysłuchanie utworu muzycznego.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, komputer.	Język polski: odwołanie do wartości uniwersalnych związanych z poszanowaniem godności życia ludzkiego. Wychowanie do życia w rodzinie: ukazanie wartości życia rodzinnego i podkreślenie szacunku do każdego człowieka (także dziecka nienarodzonego). Historia: przedstawienie sytuacji narodu polskiego pod okupacją niemiecką. Muzyka: poznanie piosenki o rodzinie Ulmów.	E.4
41.	Bohaterowie czasów stalinowskich	Ukazanie postaw żołnierzy niezłomnych jako wzoru wierności Bogu i życiowym ideałom. Zachęta do podejmowania pracy nad kształtowaniem szlachetnej postawy życiowej.	Opowiada o bohaterskiej postawie Debory. Opisuje sytuację polityczną Polski po zakończeniu II wojny światowej. Charakteryzuje sylwetki wybranych żołnierzy niezłomnych. Przytacza treść grypsów więzionych ppłk. Łukasza Cieplińskiego.	Uzasadnia, dlaczego warto walczyć o zachowanie ideałów w swoim życiu. Tłumaczy, na czym polega miłość do Ojczyzny. Wyjaśnia, jakie powinny być najważniejsze ideały życia ludzkiego. Zachęca do podjęcia pracy nad kształtowaniem swojego charakteru i budowaniem właściwej hierarchii życiowych wartości.	Identyfikuje się z polskimi patriotami i ze swoją wspólnotą narodową. Naśladuje żołnierzy niezłomnych przez wierność życiowym ideałom. Wypracowuje w sobie siłę charakteru do walki z własnymi wadami. Modli się za Ojczyznę.	Praca z tekstem, rozmowa kierowana, analiza tekstu biblijnego, wykład, praca w grupach, projekcja filmu.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, kartki z tekstem i pytaniami do pracy w grupach, projektor, komputer.	Język polski: postawa wierności przekonaniom, kształtowanie właściwej hierarchii wartości. Historia: sytuacja polityczna Polski po II wojnie światowej, sylwetki wybranych żołnierzy niezłomnych.	E.3 E.5

42.	Książki Franciszek Blachnicki duszpasterzem młodzi	Ukazanie życia i duszpasterskiej działalności ks. Franciszka Blachnickiego.	Opisuje wydarzenia z życia ks. Franciszka Blachnickiego. Wymienia najważniejsze dzieła duszpasterskie ks. Franciszka Blachnickiego. Wskazuje na główne założenia Ruchu Światło-Życie.	Interpretuje tekst biblijny (Syr 6,18-20,32-37) zachęcający do poszukiwania mądrości życiowej. Tłumaczy, jak należy się troszczyć o godność osoby ludzkiej. Zachęca rówieśników do podjęcia pracy nad kształtowaniem własnej osobowości w duchu chrześcijańskim.	Dąży do podnoszenia swojego poziomu duchowego. Walczy ze swoimi wadami. Podejmuje wysiłek pracy na rzecz społeczeństwa, m.in. troszczy się o abstynencję w swoim środowisku.	Opowiadanie, analiza tekstu biblijnego, odsłuchanie tekstu, rozmowa kierowana, rachunek sumienia.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, komputer, nagrany list ks. Franciszka Blachnickiego.	Język polski: biografie świętych i świadków wiary – wartości w utworze oraz wartości ważne dla bohatera, tworzenie wypowiedzi, wierność przekonaniom i wierze. Historia: Kościół wobec ideologii XX w. – oblicza totalitaryzmu, znaczenie Kościoła katolickiego dla stosunków politycznych i społecznych w Polsce w latach 1945-1989, ukazanie losów Polski na kanwie życia ks. Franciszka Blachnickiego. Wychowanie do życia w rodzinie: kształtowanie właściwej hierarchii wartości i postawy abstynencji; zachęta do zaangażowania się w życie wybranej wspólnoty ekumenicznej. Plastyka: kolorowanie herbu Ruchu Światło-Życie.	E.5
43.	Błogosławiony ks. Jerzy Popiełuszko świadkiem prawdy	Ukazanie bł. ks. Jerzego Popiełuszki jako świadka prawdy i przykładu chrześcijańskiej postawy wobec zła. Uzasadnienie, dlaczego warto pokonywać zło siłą dobra.	Przedstawia najważniejsze wydarzenia z życia bł. ks. Jerzego. Wyjaśnia, dlaczego chrześcijanin na zło odpowiada dobrem.	Wyjaśnia znaczenie dobra w codziennym życiu. Tłumaczy, na czym polega wierność powołaniu i życiowym zasadom. Uzasadnia potrzebę podjęcia odpowiedzialności za siebie i innych.	Czuje się odpowiedzialny za wspólnotę Kościoła i Ojczyznę. Podejmuje pracę nad kształtowaniem swojego charakteru. Żyje na co dzień prawdą.	Analiza tekstu biblijnego, utworu poetyckiego, pogadanka, praca z podręcznikiem i kartami pracy, projekcja filmu, projekcja wywiadu.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, tekst wiersza, komputer, projektor.	Język polski: biografie świętych i świadków wiary – wartości w utworze oraz wartości ważne dla bohatera; analiza utworu poetyckiego, tworzenie wypowiedzi. Historia: Kościół wobec ideologii XX w. – oblicza totalitaryzmu; znaczenie Kościoła katolickiego w historii stosunków politycznych i społecznych w	E.5 E.4

								Polsce w latach 1945-1989; historia Polski na kanwie życia bł. Jerzego Popiełuszki. Wychowanie do życia w rodzinie: kształtowanie atmosfery miłości do Boga, Kościoła i Ojczyzny oraz postawy odpowiedzialności za siebie i innych.	
44.	Błogosławiony kard. Stefan Wyszyński – prymas i mąż stanu	Ukazanie życia i działalności bł. kard. Stefana Wyszyńskiego.	Opowiada biblijne perykopy: powołanie proroka Izajasza i trud głoszenia Bożego orędzia przez proroka Jeremiasza. Wymienia najważniejsze wydarzenia z życia bł. kard. Stefana Wyszyńskiego. Przedstawia założenia programu Społecznej Krucjaty Miłości.	Tłumaczy, na czym polega wierność powołaniu i życiowym zasadom. Uzasadnia potrzebę podjęcia odpowiedzialności za siebie i innych. Wymienia przykłady realizacji ośmiu błogosławieństw w życiu prymasa Stefana Wyszyńskiego.	Czuje się odpowiedzialny za wspólnotę Kościoła. Podejmuje pracę nad kształtowaniem swojego charakteru. Stara się żyć według wskazań ośmiu błogosławieństw.	Wywiad, analiza tekstu biblijnego, projekcja fragmentu filmu, rozmowa kierowana, wykład.	Pismo Święte, kartki z pytaniami do wywiadu, podręcznik, karty pracy, komputer, projektor.	Język polski: biografie świętych i świadków wiary – wartości w utworze oraz wartości ważne dla bohatera, tworzenie wypowiedzi, umiejętność prowadzenia wywiadu. Historia: Kościół wobec ideologii XX w. – oblicza totalitaryzmu, znaczenie Kościoła katolickiego dla stosunków politycznych i społecznych w Polsce w latach 1945-1981, historia Polski na kanwie życia bł. kard. Stefana Wyszyńskiego. Wychowanie do życia w rodzinie: kształtowanie atmosfery miłości do Boga, Kościoła i Ojczyzny oraz postawy odpowiedzialności za siebie i innych.	E.4 E.5
45.	Polska droga maryjna	Wyjaśnienie związku szczególnego kultu Matki Bożej w Polsce z dziejami narodu. Przedstawienie najważniejszych	Streszcza fragment Ewangelii z opisem cudu w Kanie Galilejskiej. Wskazuje na związku historii	Charakteryzuje najważniejsze miejsca pielgrzymek maryjnych w Polsce. Śpiewa pieśń <i>Z dawna Polski Tyś Królową</i> .	Identyfikuje się ze wspólnotą Kościoła i narodu. Wyraża wdzięczność Maryi za opiekę nad Ojczyzną.	Analiza tekstu biblijnego, wykład, opowiadanie, inscenizacja, śpiew, rozmowa kierowana.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karta pracy, wizerunek Matki Bożej Częstochowskiej, komża lub	Historia: kult Matki Bożej w historii narodu polskiego. Język polski: pieśń <i>Bogurodzica</i> jako jeden z najstarszych zabytków literatury polskiej.	E.5

		założeń aktów powierzenia narodu polskiego Matce Bożej z 1946 i 1966 r. Ukazanie historii pielgrzymek do sanktuariów maryjnych w Polsce.	naszego narodu z kultem Matki Bożej. Omawia najważniejsze założenia aktów powierzenia narodu polskiego Matce Bożej z 1946 i 1966 r. Opowiada o historii pielgrzymek do najważniejszych sanktuariów maryjnych w Polsce.	Wskazuje niebezpieczeństwa zagrażające rozwojowi jego osoby.	Pogłębia swoją pobożność i koryguje wady, by jak najlepiej uczestniczyć w życiu narodu.		alba.	Geografia: najważniejsze miejsca pielgrzymek maryjnych w Polsce. Muzyka: pieśń <i>Z dawna Polski Tyś Królową</i> .	
46.	Święty o. Pio świadkiem posłuszeństwa Chrystusowi i Kościołowi	Kształtowanie postawy posłuszeństwa Bogu na przykładzie życia św. o. Pio.	Opowiada historię życia o. Pio. Wymienia fakty z życia o. Pio świadczące o jego posłuszeństwie Bogu.	Uzasadnia, dlaczego warto być posłusznym. Wymienia, na czym polega posłuszeństwo Bogu i Kościołowi w codziennym życiu.	Jest przekonany, że jego postawa ma wpływ na przyszłość Kościoła. Wzoruje się na pozytywnych przykładach. Przejawia postawę wdzięczności za świadków wiary i posłuszeństwa.	Praca z tekstem, pogadanka, schemat, medytacja.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, arkusze papieru.	Język polski: biografie świętych i świadków wiary, wartości ważne dla bohatera, tworzenie wypowiedzi, czytanie ze zrozumieniem, interpretacja fragmentów Pisma Świętego i tekstów z podręcznika. Historia: wybitne postacie z historii Kościoła XX w. Słownictwo religijne: świadectwo wiary, posłannictwo.	E.4
47.	Święta Matka Teresa z Kalkuty w służbie życia i ubogich	Ukazanie potrzeby wrażliwości na ubogich. Rozbudzenie poczucia odpowiedzialności za życie człowieka od jego poczęcia do naturalnej śmierci.	Opisuje najważniejsze fakty z życia św. Matki Teresy z Kalkuty. Opowiada, jak Matka Teresa troszczyła się o życie nienarodzonych dzieci oraz ludzi doświadczonych przez biedę i	Uzasadnia potrzebę zmieniania świata dookoła siebie. Wykazuje, że myśl św. Matki Teresy i jej działalność na polu troski o życie nienarodzonych dzieci i ubogich są wciąż aktualne. Tłumaczy, na czym	Jest przekonany, że jego zaangażowanie na rzecz nienarodzonych i ubogich ma wpływ na przyszłość Kościoła, Ojczyzny i świata. Przejawia po-	Opowiadanie, analiza tekstu, pogadanka, odtworzenie nagrania listu, niedokończony zdania.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, tekst opowiadania, komputer lub magnetofon.	Język polski: biografie świętych i świadków wiary, wartości ważne dla bohatera, tworzenie wypowiedzi, czytanie ze zrozumieniem, interpretacja fragmentów Pisma Świętego i tekstów z podręcznika. Historia: wybitne postacie z historii Kościoła XX w.	E.4

			cierpienie. Wyjaśnia, że św. Matka Teresa z Kalkuty siłą do codziennej posługi czerpała z modlitwy i adoracji Najświętszego Sakramentu.	polega zło aborcji.	stawę wdzięczności za świadków wiary i wzoruje się na przykładach ich życia. Rozpoczyna przemianę świata od siebie, od kształtowania swojego sumienia w oparciu o Ewangelię.			Słownictwo religijne: świadectwo wiary, posłannictwo, służba, uboży, życie człowieka od poczęcia do naturalnej śmierci.		
Dział VIII. Umocnieni Duchem Miłości – rok liturgiczny										
48.	Moc modlitwy różańcowej	Ukazanie mocy i znaczenia modlitwy różańcowej w życiu człowieka.	Wyjaśnia treść tajemnic różańca. Tłumaczy sens, przesłanie i przebieg liturgii nabożeństw różańcowych.	Omawia przebieg nabożeństwa różańcowego. Uzasadnia związek modlitwy różańcowej z życiem chrześcijanina.	Pielęgnowuje modlitwę różańcową w swoim życiu. Pogłębia własną pobożność przez modlitwę różańcową. Modli się na różańcu za siebie, swoją rodzinę, Kościół i Ojczyznę.	Rozmowa sterowana, analiza tekstu biblijnego, odwrotowanie filmów, praca ze schematem, analiza tekstu, praca z podręcznikiem, pokaz, burza mózgów, praca w grupach.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, projektor i komputer, materiały filmowe, tablica, kreda, kartki z tekstami.	Wychowanie do życia w rodzinie: wartości i tradycje ważne w rodzinie – modlitwa rodzinna.	D.5	
49.	Święty Jan Paweł II darem dla Kościoła, świata i Polski	Ukazanie postaci św. Jana Pawła II. Przypomnienie przesłania św. Jana Pawła II dla Kościoła, świata oraz Polski.	Opowiada o życiu i prezentuje naukę św. Jana Pawła II. Poprawnie analizuje biblijną przypowieść o dobrym pasterzu (J 10,11-18). Wyjaśnia znaczenie pontyfikatu św. Jana Pawła II dla Kościoła, świata oraz Polski.	Wymienia wartości, na których opierało się przesłanie św. Jana Pawła II w czasie jego pontyfikatu. Interpretuje przypowieść o dobrym pasterzu w kontekście życia wspólnoty parafialnej. Tłumaczy, dlaczego św. Jan Paweł II jest darem dla każdego człowieka, Kościoła,	Uważnie czyta słowo Boże i go słucha. Pogłębia wiarę w Chrystusa oraz więź z Nim, wzorując się na życiu św. Jana Pawła II. Modli się do Boga za wstawiennictwem św. Jana Pawła II.	Pogadanka, rozmowa kierowana, analiza tekstu biblijnego, analiza wypowiedzi, praca z podręcznikiem, dialog, projekcja teledysku, praca indywidualna, praca w grupach, drama, burza mózgów, zastosowanie formularza z możliwością wyboru.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, nagranie z teledyskiem, projektor.	Język polski: analiza tekstu i fragmentu biblijnego, kształtowanie umiejętności argumentacji i łączenia faktów. Zajęcia artystyczne: wysłuchanie piosenki, ekspresja muzyczna.	E.4 E.5	

				świata oraz Polski.					
50.	Święci żyją wśród nas	Ukazanie prawdy wiary o świętych obcowaniu. Uświadomienie, jak ważne jest wstawiennictwo świętych w kształtowaniu codziennego życia.	Wyjaśnia pojęcie świętość i wymienia synonimy słowa święty. Wskazuje różnicę między błogosławionym a świętym. Interpretuje prawdę wiary o świętych obcowaniu.	Wskazuje, jak stać się świętym. Opowiada fragment Ewangelii: Łk 11,27-28. Wyjaśnia wpływ świętych na nasze życie.	Przejawia postawę wdzięczności za świadków wiary. Wzoruje się na przykładach ich życia. Rozpoczyna przemianę świata od siebie, od kształtowania swojego sumienia według Ewangelii.	Rozmowa kierowana, praca z tekstem, analiza tekstu biblijnego, ćwiczenia.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, <i>Mszal rzymski</i> .	Język polski: biografie świętych i świadków wiary, wartości ważne dla bohatera, tworzenie wypowiedzi, czytanie ze zrozumieniem, interpretacja fragmentów Pisma Świętego i tekstów z podręcznika. Historia: wybitne postacie z historii Kościoła XX w.	E.4 B.2
51.	Modlitwa za zmarłych	Ukazanie prawdy, że życie nie kończy się z chwilą śmierci. Ukazanie istoty modlitwy za zmarłych.	Wyjaśnia znaczenie modlitwy za zmarłych. Poprawnie analizuje fragment Ewangelii wg św. Jana (J 14,1-6). Wymienia sposoby pomocy duszom czyścącym i podaje motywację do podjęcia modlitwy za zmarłych.	Wyjaśnia, w jaki sposób można pomóc duszom czyścącym. Omawia fragment Pisma Świętego (J 14,1-6). Wymienia warunki uzyskania odpustu za zmarłych.	Uważnie czyta Słowo Boże i go słucha. Tłumaczy, że dusza po śmierci potrzebuje pomocy, Pogłębia własną pobożność na wzór świętych, którzy otrzymali charyzmat spotkania się z duszami czyścymi.	Pogadanka, rozmowa kierowana, analiza tekstu biblijnego, analiza tekstów hagiograficznych, praca z podręcznikiem, dialog, praca indywidualna, praca w grupach, odtworzenie nagrania.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, świeca, kartki, projektor i komputer, tele-dysk.	Język polski: analiza tekstów, kształtowanie umiejętności argumentacji i logicznego myślenia. Wychowanie do życia w rodzinie: wychowanie do modlitwy za zmarłych, kształtowanie ewangelicznej hierarchii wartości, planowanie przyszłości na fundamencie wiary i rozumu.	B.2 C.1 A.8
52.	Adwent czasem oczekiwania	Ukazanie prawdy, że Adwent jest czasem czuwania oraz dobrego przygotowania się na narodzenie Pana Jezusa. Ukazanie istoty przygotowania się do świąt w czasie Adwentu, szczególnie poprzez	Tłumaczy znaczenie czuwania w czasie Adwentu. Poprawnie analizuje biblijny fragment o potrzebie czuwania: Mt 24,36-44. Wymienia patronów Adwentu: Matkę Bożą,	Charakteryzuje postawę czuwania przedstawioną w Ewangelii wg św. Mateusza. Podaje motywy do podjęcia przemiany serca oraz walki ze słabościami i grzechem. Omawia charakterystyczne cechy	Uważnie czyta Słowo Boże i go słucha. Pracuje nad sobą, podejmuje walkę ze swoimi słabościami oraz grzechami. Pogłębia własną pobożność poprzez wzorowanie się na postawach	Pogadanka, rozmowa kierowana, analiza tekstu biblijnego, praca z podręcznikiem, dialog, praca indywidualna z tekstem, praca w grupach, projektowanie plakatu, odtworzenie piosenki.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, flamastry, szary papier, zeszyty, projektor i komputer, świeca.	Język polski: analiza tekstu i fragmentu biblijnego, kształtowanie umiejętności argumentacji oraz logicznego myślenia. Zajęcia artystyczne: tworzenie plakatu, ekspresja plastyczna, uwrażliwienie na muzykę.	B.2

		przystąpienie do sakramentu pokuty i pojednania oraz przyjęcie Komunii Świętej.	św. Józefa, proroka Izajasza, św. Jana Chrzciciela.	Adwentu.	świętych. Przygotowuje się do właściwego przeżywania świąt Bożego Narodzenia poprzez przystąpienie do sakramentu pokuty i pojednania.				
53.	Narodzenie Pańskie źródłem radości	Ukazanie prawdy, że czas Bożego Narodzenia jest czasem chrześcijańskiej radości i dziękczynienia za bliskość Boga. Ukazanie istoty świętowania Bożego Narodzenia.	Wyjaśnia przesłanie Bożego Narodzenia. Poprawnie analizuje Prolog św. Jana o Narodzeniu Pańskim (J 1,1-14a). Tłumaczy istotę radosnego – duchowego i zewnętrznego – świętowania.	Wyjaśnia, że Boże Narodzenie to czas radości oraz miłości bliźniego. Charakteryzuje chrześcijański wymiar świąt Bożego Narodzenia. Kultuwyuje bożonarodzeniowe zwyczaje i śpiewa polskie kolędy.	Dziękuję Panu Bogu za przyjście Zbawiciela. Pogłębia własną pobożność poprzez radosne przeżywanie świąt wraz z bliskimi. Przygotowuje się do właściwego przeżywania świąt Bożego Narodzenia poprzez przystąpienie do sakramentu pokuty i pojednania oraz jednoczy się z Nowonarodzonym w Komunii Świętej.	Pogadanka, rozmowa kierowana, analiza tekstu biblijnego, analiza tekstu wypowiedzi, praca z podręcznikiem, dialog, odtworzenie kolęd w formie karaoke, śpiew kolęd, praca indywidualna, praca w grupach, kolaż.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, flamastry, szary papier, gazety, nożyczki, klej, nagranie z karaoke, projektor, gitara.	Język polski: analiza tekstu i fragmentu biblijnego, kształtowanie umiejętności argumentacji. Zajęcia artystyczne: tworzenie plakatu w formie kolażu, śpiewanie kolęd, ekspresja plastyczna, ekspresja muzyczna.	B.2 A.5 A.13
54.	Objawienie Pańskie przesłaniem dla świata	Omówienie istoty i znaczenia uroczystości Objawienia Pańskiego.	Opowiada o uroczystości Objawienia Pańskiego. Tłumaczy symbolikę darów (złota, kadzidła i mirry) ofiarowanych Jezusowi przez Mędrców.	Poprawnie analizuje fragment Pisma Świętego (Mt 2,1-12). Uzasadnia, dlaczego Mędrcy ze Wschodu złożyli hołd nowo narodzonemu Jezusowi. Tworzy scenariusz	Wyraża radość i dziękczynienie Bogu za przyjście Zbawiciela, Pogłębia własną pobożność, m.in przez modlitwę i śpiew kolęd. Włącza się w Orszak Trzech	Rozmowa kierowana, opowiadanie, praca z podręcznikiem, praca z kartami pracy, krótki wykład, analiza tekstu, projekcja prezentacji multimedialnej, audio-wideo,	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, projektor, komputer z dostępem do Internetu, nagranie materiału audio-wideo, ewentualnie	Język polski: analiza i interpretacja tekstu – opowiadania, tworzenie spójnych wypowiedzi ustnych i pisemnych. Geografia: region Bliższego Wschodu.	B.2 A.13

			Wyjaśnia znaczenie napisu umieszczonego na drzwiach chrześcijańskich domów.	obchodów uroczystości Objawienia Pańskiego w swojej parafii i miejscowości.	Króli.	notatka.	alnie złoto i kadzidło.		
55.	Chrzest Pański początkiem publicznej działalności Jezusa	Pogłębienie rozumienia chrztu Jezusa jako początku Jego publicznej działalności i wyjaśnienie związku tego wydarzenia z sakramentem chrztu. Wykazanie znaczenia Niedzieli Chrztu Pańskiego w roku liturgicznym.	Wyjaśnia przesłania Niedzieli Chrztu Pańskiego dla życia codziennego chrześcijanina. Tłumaczy związek chrztu Pana Jezusa z własnym chrztem.	Ukazuje związek wydarzeń biblijnych z układem roku liturgicznego. Charakteryzuje uroczystość Chrztu Pańskiego w kontekście liturgii Kościoła oraz życia chrześcijanina.	Jednoczy się z Chrystusem w tajemnicy chrztu. Pielęgnuje tradycje i zwyczaje religijne. Stara się odczytywać i przyjmować wydarzenia życiowe w świetle Objawienia Bożego.	Rozmowa kierowana, pogadanka, burza mózgów, analiza tekstu biblijnego, praca z podręcznikiem, prezentacja multimedialna.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, komputer, projektor, tablica.	Język polski: analiza tekstu biblijnego, kształtowanie umiejętności argumentacji. Wychowanie do życia w rodzinie: wartości i tradycje ważne w rodzinie, tworzenie atmosfery świętowania.	B.2 A.13
56.	Wielki Post czasem nawrócenia	Ukazanie nauczania Kościoła na temat Wielkiego Postu jako czasu nawrócenia w kontekście wydarzeń zbawczych i życia chrześcijanina. Pogłębienie rozumienia okresu Wielkiego Postu.	Tłumaczy, że właściwe przeżycie Wielkiego Postu jest aktualizacją historii zbawienia w życiu chrześcijanina. Wyjaśnia sens i przesłanie Wielkiego Postu.	Wskazuje na związek wydarzeń biblijnych z Wielkim Postem, prawdami wiary i moralności chrześcijańskiej oraz życiem chrześcijanina. Uzasadnia religijny wymiar Wielkiego Postu jako czasu nawrócenia. Omawia praktyki ascetyczne w Kościele. Zestawia wydarzenia biblijne ze zwyczajami religijnymi.	Pielęgnuje tradycje i zwyczaje religijne. Stara się odczytywać i przyjmować wydarzenia życiowe w świetle Objawienia Bożego. Jednoczy się z Chrystusem przez przeżywanie okresu Wielkiego Postu jako czasu nawrócenia.	Rozmowa kierowana, pogadanka, burza mózgów, analiza tekstu biblijnego.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, komputer, projektor, tablica.	Wychowanie do życia w rodzinie: wartości i tradycje ważne w rodzinie, tworzenie atmosfery świętowania. Słownictwo religijne: Wielki Post, metanoia, asceza.	B.2

57.	Triduum Paschalne centrum roku liturgicznego	Ukazanie nauczania Kościoła na temat Triduum Paschalnego jako centrum roku liturgicznego w kontekście wydarzeń zbawczych i życia chrześcijanina. Zachęcenie do budowania relacji z Bogiem poprzez zaangażowanie się w wydarzenia Triduum Paschalnego.	Tłumaczy, że celebrowanie tajemnic Triduum Paschalnego jest aktualizacją historii zbawienia w życiu chrześcijanina. Wyjaśnia sens i przesłanie tekstów biblijnych i liturgicznych czytanych podczas Triduum Paschalnego.	Wskazuje na związek wydarzeń biblijnych z obchodami Triduum Paschalnego, prawdami wiary i moralności chrześcijańskiej oraz życiem chrześcijanina. Zestawia wydarzenia biblijne ze zwyczajami religijnymi. Opisuje strukturę i wyjaśnia znaczenie Triduum Paschalnego.	Pielęgnowuje tradycje i zwyczaje religijne. Angażuje się w obchody Triduum Paschalnego. Jednoczy się z Chrystusem w tajemnicach Triduum Paschalnego.	Rozmowa kierowana, scenka rodzajowa, pogadanka, burza mózgów, analiza tekstu biblijnego.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, komputer, projektor, tablica.	Język polski: analiza tekstu, tworzenie spójnych wypowiedzi ustnych i pisemnych. Wychowanie do życia w rodzinie: wartości i tradycje ważne w rodzinie, w tym wspólne świętowanie, organizacja i przeżywanie wolnego czasu.	B.2
58.	Wielkanoc największym świętem chrześcijaństwa	Ukazanie nauczania Kościoła na temat Wielkanocy – największego święta chrześcijaństwa. Przedstawienie Świąt Wielkanocnych w kontekście wydarzeń zbawczych i życia chrześcijanina. Pogłębienie rozumienia tajemnicy zmartwychwstania.	Wyjaśnia, że celebrowanie tajemnic Wielkanocy jest aktualizacją historii zbawienia w życiu chrześcijanina. Tłumaczy sens i przesłanie Zmartwychwstania Pańskiego.	Wskazuje na związek wydarzeń biblijnych z obchodami Wielkanocy, prawdami wiary i moralności chrześcijańskiej oraz życiem chrześcijanina. Uzasadnia religijny wymiar uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego. Zestawia wydarzenia biblijne ze zwyczajami religijnymi.	Jednoczy się z Chrystusem w tajemnicy zmartwychwstania. Pielęgnowuje tradycje i zwyczaje religijne. Stara się odczytywać i przyjmować wydarzenia życiowe w świetle Objawienia Bożego.	Rozmowa kierowana, pogadanka, praca w grupach, analiza tekstu biblijnego, prezentacja multimedialna.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy lub zeszyt ucznia, komputer, projektor, tablica.	Wychowanie do życia w rodzinie: wartości i tradycje ważne w rodzinie, w tym wspólne świętowanie, organizacja i przeżywanie wolnego czasu. Język polski: analiza wiersza K.C. Norwida pt. <i>Moja piosnka [II]</i> , analiza tekstów, tworzenie wypowiedzi. Słownictwo religijne: Wielkanoc, chrystofania, zmartwychwstanie.	B.2 A.6
59.	Miłosierdzie Boże nadzieją dla człowieka i	Ukazanie istoty tajemnicy miłosierdzia Bożego. Wskazanie na sakrament pokuty, w którym Jezus	Tłumaczy istotę tajemnicy miłosierdzia Bożego. Wyjaśnia biblijny opis ustanowienia	Opowiada o nowych formach kultu Miłosierdzia Bożego. Tłumaczy, jak modlić się koronką do	Zawierza siebie i świat Bożemu miłosierdziu. Modli się koronką do Miłosierdzia Bożego.	Pogadanka, rozmowa kierowana, analiza tekstu literackiego i biblijnego, praca z podręcznikiem, praca	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, magnetofon mp3, kartki papieru, obraz	Język polski: analiza tekstu literackiego i biblijnego, kształtowanie umiejętności argumentacji. Muzyka: pieśni związane	B.2 A.13

	świata	obdarza nas swoim miłosierdziem. Ukazanie nowych form kultu Miłosierdzia Bożego objawionych św. Faustynie Kowalskiej. Uzasadnienie świętowania Niedzieli Miłosierdzia Bożego.	sakramentu pokuty. Uzasadnia, dlaczego współczesny świat potrzebuje Bożego miłosierdzia.	Miłosierdzia Bożego. Uzasadnia, dlaczego należy świętować Niedzielę Miłosierdzia.	Stara się pełnić czyny miłosierdzia.	w grupach, dialog.	Jezusa Miłosiernego, różaniec.	z tajemnicą Bożego miłosierdzia. Wychowanie do życia w rodzinie: wartości i tradycje ważne w rodzinie, w tym wspólna modlitwa i wspólne świętowanie. Słownictwo religijne: obraz Jezusa Miłosiernego, święto Bożego Miłosierdzia, koronka do Bożego Miłosierdzia, Godzina Miłosierdzia, szerzenie czci Bożego Miłosierdzia, uczynki miłosierdzia.	
60.	Zesłanie Ducha Świętego początkiem Kościoła	Ukazanie przemieniającej mocy Ducha Świętego w życiu chrześcijanina.	Wyjaśnia sens i przesłanie uroczystości Zesłania Ducha Świętego. Tłumaczy przesłanie działania Ducha Świętego w życiu wiary.	Wymienia owoce działania Ducha Świętego w życiu człowieka. Uzasadnia konieczność związku modlitwy do Ducha Świętego z życiem chrześcijanina. Uzasadnia religijny wymiar uroczystości Zesłania Ducha Świętego.	Pogłębia swoją relację z Duchem Świętym. Modli się codziennie do Ducha Świętego. Angażuje się w obchody roku liturgicznego.	Rozmowa kierowana, analiza tekstu biblijnego, praca ze schematem, praca z podręcznikiem, pokaz, burza mózgów, praca w grupach, odtworzenie filmu.	Pismo Święte, podręcznik ucznia, karty pracy, książki, piórko, projektor i komputer, tablica, kreda, kartki z tekstami, film.	Języki obce: nowożytny oraz język mniejszości narodowej lub etnicznej. Słownictwo religijne: Zesłanie Ducha Świętego, Pięćdziesiątnica, charyzmaty.	B.2 E.2